

Den anden af de foreslaaede Bevillinger, Tilskud til Avlscentre, er ikke uden Forbindelse med Eksportspørgsmaalet, for saa vidt Bevillingen ogsaa angaar Avlscentre for Kvæg, idet en lønnende Rødeksport er betinget af en rationelt gennemført Produktion af Slagtekvæg, der atter forudsætter Udgang for Producenterne til Erhvervelse af passende Avlsdyr. Men for øvrigt turde det være erkendt fra alle Sider, at Oprettelsen af Avlscentre for Husdyr er et nødvendigt Supplement til de forskellige Foranstaltninger, som i Henhold til Lovene af 1ste April 1887 og 14de April 1893 kunne træffes til Husdyrbrugets Fremme, og ligesom der allerede fra Landbosforeningernes Side er foretaget spredte Foranstaltninger i denne Retning ved Hjælp af mindre Tilskud, saaledes har der i det forløbne Aar i Landbrugsministeriet været Forarbejder i Gang til en almindelig Ordning af Spørgsmaalet.

Man vil af det anførte se, at de omhandlede Bevillinger ikke komme Landbruget ganske uforberedt, og om end jeg med det korte Bærel, der har været mig givet, ikke vil kunne fremsætte en i alle Detailler udarbejdet Plan til Beløbenes Anvendelse, vil jeg dog være i Stand til i store Træk at angive de Veje, som jeg mener man bør følge for at naa de ved Bevillingerne tilføjede Formaal.

Jeg skal først omtale Anvendelsen af Bevillingerne til Fremme af Rødeksporten ved Tilskud til Anlæg af Eksportslagterier m. v. For Sjællands Bedkommende, hvor Eksportslagtingen som anført alt er i Gang, er man gaaet den Vej at opføre Kvægslagterier i Forbindelse med Andelskøbslagterierne, idet en Del saadanne Slagterier i Henhold til en med De samvirkende Landbosforeninger i Sjællands Stift truffen Overenskomst have paataget sig Slagting af Kvæg til Eksport. Denne Ordning, der synes at virke tilfredsstillende, vil antagelig kunne indføres ogsaa paa Fyn, Sølland-Falster og Bornholm. Af Bevillingen vil der da være at yde de paagældende Slagterier et Tilskud til Dækning af de Udgifter, som Indretning af Kvægslagteriet har medført, og det er en Selvfølge, at de sjællandske Slagterier, der — som nævnt — allerede have indgaaet Overenskomst med Fællesforeningen, ville faa en forholdsmaessig Del af Anlægsudgifterne refunderet. I Sylland, hvor Produktionen af Slagtekvæg er saa langt betydeligere, vil man ventelig være henvist til at opføre selvstændige Kvægslagterier, der da bør være faa og store. Antagelig bør saadanne Slagterier anlægges i Frederikshavn, i Esbjerg og paa en eller to Pladser i det østlige Sylland, f. Eks. Kolding og Aarhus. Efter Initiativ af Landbosforeningerne i Hjørring Amt har der allerede dannet sig et Selskab til Opførelse af et Kvægslagteri i Frederikshavn; paa lignende Maade vil Sagen formentlig kunne ordnes paa de andre Eksportpladser, og Selskaberne i Samarbejde med Fællesforeningen vil der da af den paagældende Bevilling kunne ydes Tilskud til Bestridelse af Udgifterne ved Slagteriernes Anlæg og Forsyning med Materiel. Endvidere vil der paa Eksportpladserne være at tilvejebringe Stalde til Slagtekvægets Opstaldning, for saa vidt saadanne ikke allerede findes tilstede.

Idet jeg derefter skal omtale Bevillingen til Avlscentre for Heste, Kvæg og Svin, skal jeg forudstille, at jeg ved „Avlscentre“ forstaar Samlinger af Avlsdyr, (eventuelt enkelte Avlsdyr), der i fremragende Grad besidde Evnen til gennem Afkommet at meddele det ved den almindelige Landavl frembragte Produkt de Egenskaber, der eftertragtes. At Tilstedeværelsen af saadanne Avlscentre er af en overordentlig Betydning som Led i Bestræbelserne for at bringe Husdyrbruget frem til den størst mulige Rentabilitet, derom ere alle enige. Det har fra Landbosforeningernes Side ikke manglet paa Initiativ i denne Retning, og noget positivt er ogsaa i Aarenes Løb udrettet, men Sagens Fremgang har været hindret ved bristende Evne hos Opdrætterne til anskaffe de kostbare Avlsdyr og til at foretage de Ombygninger og Udbedringer af Stalde m. v., som Oprettelsen paa en Gjendoms af saadanne Avlscentre ofte udkræver. Her er det da, at en Bevilling som den foreslaaede vil kunne gøre Nytte, idet den bringer Sagen ud over det døde Punkt.